

Sanctus

— et magasin, som beskriver liberal katolsk kirke

Nr. 35, 11. årg — Juni 2017

liberal katolsk kirke i Danmark

Sankt Gabriels Kirke, Aarhus

Ansvarshavende præst:

Lise Ollendorff
Finsensgade 52, 2. th., 8200 Århus N
Tlf: 6091 7602; mail: lise@lkk-dk.dk

Pastor emeritus

Heinrich Nielsen
Roevej 6, 8643 Ans By
Tlf: 2625 1848; mail: heinrich@lkk-dk.dk

Menighedsrådsformand:

Dorte Abildskov
Skjoldborgsvej 3, Selling, 8370 Hadsten
Tlf: 2972 4284; mail: dorte@lkk-dk.dk

Kasserer:

Finn Andersen
Skjoldborgsvej 3, Selling, 8370 Hadsten
Tlf: 2972 5030; mail: finn@lkk-dk.dk

Maria Magdalene Kirke, Nordsjælland

Ansvarshavende præst og menighedsrådsformand:

Birgit Adelsteen Ljungdahl
Hansensvej 10, 1.tv., 3400 Hillerød
Tlf: 6131 9193; mail: birgit@lkk-dk.dk

Præst og kasserer:

Kenneth Christensen (se nedenfor)

Biskop CW Leadbeaters ora- torium, Roskilde

Ansvarshavende præst:

Kenneth Christensen
Egegårdsparken 5, 4000 Roskilde
Tlf: 2874 1721; mail: kenneth@lkk-dk.dk

Helligånds Oratorium, København

Ansvarshavende diakonisse:

Simone Andersen
Brumleby 103, 2100 København Ø
Tlf: 8161 9320; mail: simone@lkk-dk.dk

Kasserer:

Simone Andersen (se ovenfor)

Øvrige

Regionalbiskop for Danmark

Evert Sundin
Hagagatan 37, 1., S-113 47 Stockholm
Tlf: +46 70660 4269; mail: biskop.evert@lkk.se

Generalvikar: pastor Jan Kvistborg
Hasselvej 50, 9260 Gistrup
Tlf: 2938 7444; mail: jan@lkk-dk.dk

Biskop: Uffe Børjesen
Knudsskovvej 73 B, 4760 Vordingborg
Tlf: 5067 2446; mail: uffe@lkk-dk.dk

Pastor Mogens Blichfeldt
Randersvej 90, Bendstrup, 8544 Mørke
Tlf: 2963 8479; mail: mogens@lkk-dk.dk

Pastor emeritus Natascha Høyer
Walkendorffsvej 88, 5700 Svendborg
Tlf: 2238 8244; mail: natascha@lkk-dk.dk

Diakon Karin Joy Wolff
Holmevej 6, 9490 Pandrup
Tlf: 4059 4440; mail: karin@lkk-dk.dk

Foreningen liberal katolsk kirke i Danmark

Bestyrelse:

Kenneth Christensen, formand (se under Biskop
CW Leadbeaters Oratorium)
Birgit Adelsteen Ljungdahl, kasserer (se Maria
Magdalene Kirke)

Sanctus:

Sanctus udgives af foreningen liberal katolsk kirke
i Danmark.

Bladet udkommer tre gange årligt:
februar, juni og oktober.

Indlæg sendes til ansvarshavende redaktør Simone
Andersen, simone@lkk-dk.dk senest
15/12 (februar), 15/4 (juni) og 15/8 (oktober)

Artiklerne udtrykker forfatterens holdning.

Kirkens webadresse:

Her kan tidligere numre af Sanctus læses.

Forside

Sankt Alban. Glasmosaik fra Sledmere, England

Sankt Alban – den første britiske martyrer og liberal katolsk kirkes internationale skytshelgen

Af Uffe Børjesen

Det kan være svært at sige noget præcist om Sankt Alban, hvis man ser i de historiske kilder og leder efter indiskutable konklusioner. Men trods en del teologiske uoverensstemmelser gennem de sidste 20 – 30 år æres og tilbedes Sankt Alban under alle omstændigheder som den første britiske martyrer, både i den romerskkatolske kirke og i østkirken.

Alban levede i byen Verulam (Verulamium) et sted mellem det 3. og 4. århundrede, selvom der er uenighed om tidspunktet. Under alle omstændigheder levede han i den romerske periode i Britannien. Og man kender kun lidt til, hvilken religion han var tilhænger af, og til hans socioøkonomiske status og medborgerskab.

Idet 3. eller 4. århundrede blev kristne forfulgt. Historien fortæller, at Alban møder en kristen præst der er på flugt fra forfølgere, og giver ham husly og beskyttelse. Præsten, som senere i tiden er blevet kaldt Amphibalus, der betyder ”kutte” på latin, er i bøn og holder vagt dag og nat, og Alban er så imponeret af præstens tro og inderlighed, af præstens handling, at han ender med at konvertere til kristendommen. Til

sidst kommer det for en unavngiven prins’ øre, at Alban huser og skjuler præsten, og prinsen giver ordre til at de romerske soldater skal foretage en grundig undersøgelse af Albans hus. Da soldaterne kommer til Albans hus for at anholde præsten, tager Alban præstens tøj og kutte på og præsenterer sig overfor soldaterne som præsten. Herfra går historien, at Alban bliver anklaget som kristen og dømmes til døden.

Han bliver tortureret, men reagerer med alt andet end frygt og smerte. Derimod virker han til at af finde sig med torturen – til dommens og prinsens irritation.

Foruden de historiske oplysninger fortæller CW Leadbeater at individet bag inkarnationen Sankt Alban har haft en lang række prominente liv, hvor han har haft stor indflydelse på den vestlige verdens udvikling indenfor kultur, politik og videnskab, og har ledt mennesker i retning af opstandelse og det endelige mål for menneskets udviklingsrejse.

Derfor blev Sankt Alban valgt som international skytshelgen for liberal katolsk kirke. Mange liberalkatolske kirker er tilegnet Sankt Alban.

Hvor vejene skilles - Kapitel 9 - Finalitet

Af biskop Frank W. Pigott (overs. v. Susanna Bang)

Oversætterens forord

Der findes tre relativt nye grene inden for kristen teologi, som betegnes

- Pluralisme
- Inklusivisme
- Eksklusivisme

Pluralismen mener, at alle verdensreligioner er sande og har samme gyldighed, når de fortæller om Gud, verden og frelse.

Inklusivismen mener, at Gud er til stede i ikke-kristne religioner for at frelse tilhængerne gennem Kristus – uanset om det enkelte menneske kender til den bibelske Kristus eller har konverteret til bibelsk kristendom.

Eksklusivismen mener, at man kun kan blive frelst gennem Kristus, og at det er den personlige overgivelse til Ham, der sikrer en frelsen. Ikke-troende kan ikke blive frelst, fordi de hverken er bevidste om, hvor enestående Kristus er, eller anerkender Hans herredømme. Kristi finalitet indebærer, at man kun kan blive frelst gennem Ham.

Her fortsætter vi Frank W. Pigotts (præs. biskop 1934-36) artikelse-rie fra 1925.

Dr. Gore, en fremtrædende anglikansk prælat og teolog med stor indflydelse inden for en stor del af de anglikanske katolikker, skriver i sin bog "Belief in God" til støtte for den ortodokse, katolske doktrin om personen Kristus. Dr. Gore skriver om netop denne doktrin:

”Heri ligger også forklaringen på Kristi FINALITET. Intellektuelt betragtet er der ikke noget, der er vigtigere for en fuldstændig tro på Kristus end denne erkendelse af Hans absolutte finalitet. Det betyder, at Han ikke kun er den største profet og den mest iøjnefaldende helgen og menneskehedens ædleste leder, der nogensinde har levet. For hvis det var det hele, siger det sig selv, at vi kunne ”lede efter en anden”, der var lige så stor som Han og muligvis større end Ham. Og hvis Jesus – sådan som nestorianerne til syvende og sidst altid hævder – er et menneske, et blandt millioner, som det Guddommelige Ord forbandt

med sig selv, ja (til sidst) ligefrem absorberede i sig selv, er der ingen grund til at processen ikke skulle gentage sig. Det er faktisk kun det højeste eksempel på det, der sker i ethvert godt menneske. Det er muligt, der findes en anden Kristus, ja en der er endnu højere og mere oplyst. Der er ingen grund til at hævde Kristi finalitet, med mindre Han personligt er Gud i mennesket. I det tilfælde, og kun i det tilfælde, er Han absolut og nødvendigvis den eneste. Selv hvis man prøver at forestille sig det, kan der ikke være nogen afsløring af Gud i mennesket eller af mennesket i Gud mere komplet eller mere fuldstændig (i det mindste under denne verdens betingelser) end den, der blev givet os i Ham, der er Ordet, der blev kød. Ifølge naturens orden kan der heller ikke være en anden. Der kan ikke være en anden person, der kan være Guds Enefødtte.”¹

Det er et langt citat. Men eftersom denne artikelserie har det formål at forklare liberalkatolikker den traditionelle lære og at sammenligne den liberalkatolske lære med den traditionelle, føles det rigtigt at videregive nøjagtigt og i en vis længde det, som en repræsentativ lærer af den traditionelle doktrin har sagt om dette vigtige emne. Dr. Gore er en repræsentativ teolog – han er spe-

cielt repræsentativ for konservativ anglikansk katolicisme og desuden på dette punkt for et langt større antal kristne end dem, der er en del af den anglikansk-katolske kreds.

Finalitet er ikke i sig selv en del af den kristne trosbekendelse og behøver derfor ikke nødvendigvis blive betragtet som var den en grundlæggende del af den kristne lære, der binder alle der ”bekender sig som og kalder sig” medlemmer af Kristi kirke. Det er ikke desto mindre et vigtigt punkt og interessant i sig selv, hvis man ser bort fra alle spørgsmål vedrørende ortodoksi og kætteri.

Første gang katolikker, der tænker liberalt og udviklingsmæssigt mystisk, støder på det traditionelle synspunkt, der er udtrykt så fint af Dr. Gore, vil de sikkert undre sig. Det falder dem normalt ikke ind, at finalitet er nødvendig eller bare mulig. De vil spørge sig selv, hvorfor der ikke skulle være en anden eller andre, der er lige så store som Kristus. Eller hvorfor skulle han ikke blive større, end han var på det tidspunkt, han havde sin palæstinensiske in-

¹ Dr. Charles Gore 1852-1932, "Belief in God" 1921

karnation? Hvorfor skulle ”processen ikke gentages”? Hvorfor er han den ”absolut eneste”? Hævdede han selv virkelig, at han var den eneste på nogen måde? Hvorfor skulle der ”ikke være en anden, der var Guds Enefødt?”

Behovet for finalitet, hvad angår vor Herre Kristus, og for en sidste åbenbaring, som er så stort hos de traditionelle kristne og bliver så klart udtrykt i det ovenstående citat, viser den store kontrast mellem på den ene side de ortodokse-konservative-traditionelle synspunkter og på den anden side de liberale-udviklingsorienterede-mystiske meninger. Måske er divergenserne på dette punkt større end noget andet sted. Og dog kan ingen af parterne sige til den anden: ”Vi har ikke brug for jer” i den katolske kirke. Ingen af synspunkterne er kætterske iflg. *kirken*, og selvom forlig er uden for rækkevidde er de to synspunkter måske komplementære.

Den traditionelle katolske lære om Kristi finalitet og om den sidste og enestående afsløring af Gud i Kristus bygger udelukkende på den traditionelle ide om Guds væsen. Behovet for en sidste åbenbaring og for manifesteringen af Gud i mennesket i en færdig og fuldendt person kan kun eksistere side om side med og som resultat af det jødiske syn på Gud som en statisk guddom, der i sit væsen er afgrænset og adskilt fra

mennesket. Divergenserne i forhold til spørgsmålet om finalitet er derfor i sidste ende de samme som i spørgsmålet om doktrinen om Gud.

Det kan være svært at fastslå finaliteten i den traditionelle lære, når det drejer sig om andre ting. Vi ville måske gerne vide, hvad den traditionelle lære siger om formålet og endemålet med universet, med denne verden, med mennesket, men det er vanskeligt at opdage læren, fordi der er så mange traditioner. Vanskeligheden ligger i at vælge den ene tradition ud fra de mange, som er fælles for alle den kristne kirkes skoler eller bare for de dele af *kirken*, som kalder sig katolske.

Den athanasiske trosbekendelse erklærer, at de, der ikke ”har den rette tro” på doktrinen om Treenheden og doktrinen om Inkarnationen, vil have ”evig fortabelse”. Den athanasiske trosbekendelse – der for øvrigt er udeladt af liberal katolsk kirkes liturgi, formodentlig pga. de truende sætninger – er helt bestemt en trosbekendelse i den katolske kirke og kunne derfor naturligt blive betragtet som *hele* kirkens

lære. Men sådan er det ikke, for de negative eller truende sætninger bliver ikke betragtet som en del af selve trosbekendelsen, kun som baggrund. Og under alle omstændigheder mener mange kompetente ortodokse dommere, at de truende sætninger umiddelbart betragtet går længere end ”der er hjemmel til i skrifterne” og derfor ikke er universelt bindende for kirken. Der gives et stort spillerum vedrørende recitationen af denne trosbekendelse i såvel Church of England som i de episkopale kirker, der samarbejder med Church of England. En stor del af præsterne inkl. mange rangspersoner er stærkt imod de advarende sætninger.

Ud over advarslerne i *Quicumque Vult* lærer nogle traditionalister, at efter døden kommer dommen og derefter en tidsalderlang, eller evig, eksistens i enten himmel eller helvede. Andre lærer, at der mellem døden og dommen er en periode med skærsild. Nogle siger, at dommens dag vil falde sammen med ”verdens ende”. Andre at den vil markere slutningen på en tidsalder eller trosretning, hvorfor dommen vil være en periode, hvor man vil blive vejledt, og ikke en endelig adskillelse af det onde og det gode. Der kan stadig være nogle, der lærer at himmel og helvede er steder, der geografisk er placeret bestemte steder i forhold til vores jord. Mens andre siger, at de

er tilstande, man kan være – og ofte er – kommet i før døden, i og med de som åndelige tilstande er uafhængige af fysiske forbindelser. Der er således en sådan blanding af lærer, at det er umuligt at sige, at en af dem med sikkerhed bliver givet videre og troet på i den kristne kirke som sådan. Men det ville ikke være usandt at sige, at den katolske kirke i bredeste forstand taler om en stridende kirke på jorden, en ventende kirke i skærsilden eller paradiset og en sejrende kirke i himlen. Og at disse tre er den samme kirke i forskellige tilstande. Det enkelte menneske er stort set fri til selv at tænke sine tanker vedr. skærsilden og himlen.

De katolske lærere er som regel tavse og forsigtige vedr. dem, der dør ”uden nåde”. Lige bortset fra at de romerskkatolske giver indtryk af, at i hvert fald de mere uvidende bliver undervist i en doktrin, der er så godt som identisk med det midaldralderlige helvede.

På baggrund af disse teorier er det ikke forbavsende, at der er en hel del ængstelse blandt kristne vedr. deres fremtidige vilkår. I nogle tilfælde

reel lidelse, når en person tror og frygter, at enten han selv eller en af hans kære bliver udelukket fra himlen. I nogle tilfælde er fraværet af tilstrækkelig ”forsikring” om Guds accept årsagen til en intens nervøsitet og en livslang ængstelse. Ifølge alle disse teorier er døden en meget alvorlig sag, og i de fleste tilfælde imødeses dens komme med rædsel.

På den anden side betragter liberalkatolikker på linje med mange spirituelle og videnskabelige tilhængere af udviklingsteorien fødsel og død som slet og ret begivenheder, der vender tilbage igen og igen i en endeløs eksistens. I sjælens større liv betyder fødsel og død ikke mere end det at vågne og at falde i søvn gør for enhver, der befinder sig i en krop. Og fordi de bliver glædeligt forsikrede om, at alle Guds skabninger er forudbestemte til lyksalighed, rummer fremtiden ingen rædsler på trods af alle de problemer og al den sorg, der måtte komme, inden lyksaligheden opnås. Problemerne er kun her og nu, mens lyksaligheden, som er Gud, er for evigt. Det var et langt sidespring. Lad os nu vende tilbage til spørgsmålet om Kristi finalitet og en endelig åbenbaring.

Iforhold til udviklingsteorien er der intet behov for en endelig åbenbaring. Og der kan heller ikke være en sådan, før det sidste menneske fra vores menneskehed – for ikke at tale

om kommende menneskeheder – har vredet den menneskelige udviklings sidste hemmelighed ud af den del af Guds plan, der handler om vores menneskelige udvikling. Og på den anden side af den menneskelige udvikling kan der ikke være en endelig åbenbaring, før den sidste bevidsthedsdel har vredet den sidste sandhed om Gud, universet og sig selv fra Den Eneste Ene.

Vi kan måske bedst forstå den store meningsforskel vedrørende finalitet ved at gøre os selv klart – og gøre det klart for dem, der er interesserede i vore synspunkter – hvad vi selv mener om målet med ting og personer. For at kunne gøre det er det nødvendigt at betragte emnet finalitet i sin helhed og ikke kun i forhold til personen vor Herre. Derfor vil vi nu igen beskæftige os med den menneskelige udvikling, som vi lagde til side i artiklen om omvendelse og det der kommer efter.

Teorien om udvikling af frie ånder sammenholdt med evolutionens fakta, som er synlige overalt og altid stirrer os lige i ansigtet, kræver at der på et tidspunkt opstår en kri-

setid eller dommedag, hvor de mere udviklede mennesker udskilles fra dem, der ikke kan holde tempoet, og således gældfri vil være i stand til hurtigere at skynde sig videre på deres udstukne vej. Afstanden mellem den første og den sidste af den menneskelige race er enorm. Det er et udviklingsfaktum, der stirrer os lige ind i ansigtet, og afstanden synes at blive større og større. I den ene ende er der geniet, helgenen og den højt kultiverede herre. I den anden den primitive vilde. Det er nytteløst at lade, som om de er lige på nogen anden måde end at de i sidste instans udgår fra den samme kilde og at den samme guddommelige ånd ligger bagerst i alle. De er lige i deres opvindelse, og de vil igen være lige, når de når deres mål langt fremme. Men de er ikke lige i deres indbyrdes udvikling. Den menneskelige gruppe strejfer om, mens den løber sit løb, og afstanden mellem ledere og efternølere øges, efterhånden som løbet løbes. Men de er alle ét, bundet sammen og i nogen grad afhængige af hinanden. Lederne hjælper nølerne, men nølerne er en hæmsko for lederne og sinker dem. Der vil komme et tidspunkt, et rimelig bestemt tidspunkt hvis omtrentlige dato kendes af *verdens indre styre*, hvor fordelene for efternølerne, og dermed for helheden, ved at være forbundet til en gruppe med lederne vil blive anset som mindre vigtig end ulemper-

ne for lederne, og for helheden, ved den samme forbindelse. Der vil ske en adskillelse. De, der sandsynligvis ikke vil nå et vist udviklingsniveau på et bestemt tidspunkt, vil blive suspenderet en tidsalder og vil genoptage deres udvikling forrest i en efterfølgende bølge af menneskelig udvikling. Forrest i det, vi nu kender som dyreriget, der på det tidspunkt vil være delvist menneskeligt. De øvrige, der ikke længere vil blive holdt tilbage af efternølerne, vil udvikle sig hurtigt og vil til sidst gå ud af den menneskelige udvikling gennem de fem individers porte.

For efternølerne vil forsinkelsen blive næsten uendelig, mens suspenderingen varer og indtil de indhentes og bæres videre af den næste udviklingsbølge. Men suspenderingen vil ikke være spild af tid, for selv i den periode vil udviklingen foregå, om end langsomt, og når evolutionskraften får efternølerne til at dukke frem fra den tidsalderlange suspendering eller beskæring (κόλασις), vil de være langt mere udviklede, end da de blev afvist på krisedagen. De vil være et stykke foran, men udvik-

le sig sammen med, de højere dyr fra vores udvikling, der vil være mennesker på det tidspunkt. Bortset fra suspendingen eller den tidsalderlange beskæring vil der ikke være nogen straf for fejltagelserne, og dommen eller krisen vil ikke være endelig. Og de, det lykkes at komme videre, vil ikke derfor holde op med at udvikle sig. De vil presse på måske til nye krisedage. Der kan således ikke forventes nogen finalitet på dommens dag, hverken for dem tingene lykkes for, eller for dem tingene ikke lykkes for. Der er ingen endelig dom.

Frelse betyder i alt væsentligt succes på krisedagen, og de kristnes prædiken af evangeliet bør være – og bliver også normalt – rettet mod at hjælpe så mange af den menneskelige race som muligt til ”at blive frelst”. Dvs. at leve nu på en sådan måde, at de når påkrævet vil være tilstrækkeligt udviklede til at befinde sig på den rigtige side af delelinjen på dommedag. Vi ved ikke, hvem dommeren vil være, men vi kan være sikre på, at dommen vil være ufejlbarlig og præcis – automatisk snarere end vilkårlig.

Ifølge denne teori er doktrinerne om kommende dom og om evig straf ikke umulig overtro, men fornuftige ideer og nødvendigheder forbundet med udviklingen. Bogstaveligt og korrekt oversat er de ikke andet end tidsalderlang beskæring.

Fremtiden for dem, hvis fremskridt mod forudbestemt herlighed ikke forsinkes af en tidsalderlang suspending, ligger ud over den erfaring de har, som ikke selv er fortsat ind i de højere verdener. Men vi behøver ikke sætte nogen grænse for den fremtid. Gennem en serie af indvielser vil de med tiden nå de *ældre brødres* stadie, ligesom andre har nået det og når det i hver generation. Og som ældre broder vil de stadig udvikle sig. Slutningen kan ikke fastsættes på det stadie. Med tiden vil de også nå det niveau, hvor vor Herre Kristus nu befinder sig. Og heller ikke der slutter udviklingen.

Skønt han står så højt, må selv den store højde ikke blænde eller afskrække hans tilhængere. De skal også være som ham – ”fuldendte som Faderen i himlen er fuldendt”. Det kan ikke understreges eller siges tit nok, at hvert eneste af de mennesker, der kollektivt udgør den menneskelige race, uanset hvor mange der er, vil blive som Guds Søn i visdom, i kærlighed og i kraft. Enhver skal transcenderes selv, men uden at miste sin fundamentale individualitet.

Enhver skal blive ”som sin Herre”. Igennem alle tidsaldre vil enhver, som sin Herre, beholde sin højere personlighed, sin sande individualitet. Transcenderingen af selvet og bortkastningen af personlighedens udskejelser, som en slange kaster sin ham. Måske medfører afkastningen af mange mindre, på hinanden følgende personligheder ikke tabet af den fundamentale individualitet, og uanset hvor mange skind man kaster, vil det ikke ske. Hvis det gjorde, hvis det kunne tænkes at individualitetens karakteristika kunne mistes, ville hele den omfattende proces have været forgæves. Hvis alle de adskilte ånder, frugterne af Guds Søns tidsalderlange offer, skulle hældes tilbage i åndens udifferentierede hav og dermed miste deres karakteristika, så ville dette store offer have været til ingen nytte. Det ville være spild af kræfter og spild af offer, hvis Guds Søn og alle myriaderne i ham dukkede frem af fængslingen i materien og de så bare skulle glide tilbage til udifferentieret ånd og være, som han var før manifestation og mangfoldiggørelse begyndte. Men sådan er det ikke. Frugterne af det store offer vil være myriader efter myriader af personer fra alle verdener og fra alle tidsaldre, adskilte og dog én. Og i hver enkelt af dem skal ”Guddommens fylde” dvæle som det var i begyndelsen, og før manifestation, hos Guds Søn. Han ofrer sit liv for at

alle disse kan blive som han og dog forblive i ham. Og skønt han giver sit liv for at de kan få livet i stadig større overflod, så er der ikke, og kan der ikke blive, noget tab eller nogen formindskelse af liv til ham. Der skal være utællelige millioner af forskellige personer, og i hver enhed skal dvæle Den Enes fylde.

At udvikle sig, først fra selv-bevidsthed til selv-ubevidsthed og dernæst fra selv-ubevidsthed til SELV-bevidsthed eller Guds-Søn-bevidsthed er hensigten og målet for den menneskelige udvikling. Alle mennesker vil med tiden opnå Guds-bevidsthed. Og selv det er ikke nødvendigvis evolutionens slutmål.

Vi kan ikke se slutmålet fra vores stadie – hvis der da er et. Men hvorfor skal vi lede efter eller prøve at forestille os finalitet? Hvis fraværet af finalitet synes at medføre et problem med et uendeligt frustrerende formål, må vi slå os til tåls med at vide, at problemet kun er tilsyneladende. At foreningen af evindelig, måske ligefrem evig udvikling og endelig opnåelse af et formål ligger

et sted ude i evigheden, uden for vor rækkevidde – ligesom andre logiske modsigelser.

Vor herre, som vi tilbeder som Gud, fordi ”Guddommens hele fylde dvæler i ham”, har endnu ikke nået slutningen af evolutionen. For ham som for os er der stadig nye højder, der skal bestiges. Logos selv, solsystemets Logos, er endnu ikke fuldendt. Han mangler stadig at trække det tilbage til sig selv, som han sendte ud, da han satte sit system i bevægelse. Den elskede Søn mangler stadig at opgive alle myriaderne af sønner, der er i ham. Og når han ”har afleveret kongedømmet til Gud, selve Faderen”, vil Faderen logisk set være mere fuldendt end han var da Sønnen kom frem. Selv når Gud vil være ”alt i alle” kan der stadig være nye højder på den anden side af den store højde. For vore små fornufter synes det således uundgåeligt, om end modsætningsfyldt, at selv den Eneste Ene ikke er fuldendt og således ikke den Eneste.

Vi kan ikke se en slutning, og vi forstår heller ikke, hvorfor der skulle være en slutning. Men vi tror, at vi kan se, at hvis der er en slutning, er den ikke der, hvor vore ortodokse brødre vil placere den. Vi tilbeder Herren Kristus som vor Gud, og vi søger at tjene Ham. Vi ønsker at være hans disciple, og vi stræber efter at blive som ham. Men vi tænker ikke på ham som en, der ”i sit inderste væsen og nødvendigvis er den sidste”, og vi tror heller ikke, at han tror sådan om sig selv eller ønsker, at vi skal tro det.

Her vil vi med beklagelse tage Hændelig afsked med dem, hvis ”hele tro i Kristus” medfører ”anerkendelsen af hans grundlæggende finalitet”. Der er ikke nogen synlig finalitet i udviklingen. Og dog ”ser vi ikke efter en anden”, der er ”lige så stor som han, muligvis større end ham”. Vi ser nærmere efter den samme Herre Kristus, som nu er større end nogensinde.

Gud elsker mig

”Jeg elskede dig med evig kærlighed og drog dig derfor til mig med den kærligste omsorg” hedder det hos profeten Esajas.

”Jeg har elsket dig gennem alt, hvad du har oplevet. Jeg har elsket dig, når du har trukket dig langt væk fra mig. Jeg har elsket dig, når du tvivlede. Jeg har elsket dig, når du ikke kunne se vejen frem. Jeg har elsket dig, når du stolede på mig, og jeg har elsket dig, når du troede, jeg ikke hørte dig.

Jeg har elsket dig i sejrens time, og i håbløshedens og fortvivlelsens. Jeg har elsket dig, når du var glad, og når du var bedrøvet og trængte til trøst.

Jeg elsker dig med en evig kærlighed, som aldrig vakler og aldrig svigter. Jeg elsker dig til stadighed og til evig tid. Jeg elsker dig med en evindelig kærlighed, som aldrig ænser dine fejl og mangler, men kun ser den vækst, der foregår med dig, de skridt du tager ud af mørket og frem mod lyset, den åndens storhed, du er stærkt på vej til at opnå!

Transsubstantiationslærens historiske udvikling, 2. del

Af Lise Ollendorff

Denne artikel er afsnit 2 af en omarbejdet udgave af mit bachelorprojekt om transsubstantiationslæren¹. Teksten er skrevet ud fra mit kendskab til kirkehistorien og min viden om LKK samt mine egne overvejelser om hvordan LKK må have fået sin forståelse af eukaristien fra kirkehistorien.

Kristi nærvær i eukaristien er blevet forstået forskelligt op gennem kirkens historie fra oldkirken og til nutiden, og først i middelalderen er begrebet transsubstantiation kommet på tale. Udviklingen er lang og kom også til at præge liberal katolsk kirkes forståelse af eukaristien. Jeg vil i det følgende fortsætte historien om, hvordan forståelsen af eukaristien udviklede sig i historiens løb indtil reformationen

Radbertus og Radtramnus.

Radbertus og Radtramnus var munke i det samme kloster i 900-tallet og deres uenigheder dreje-

¹ Ordet transsubstantiation kommer fra latin og er delt op i to dele. Trans som betyder 'over' (fra en tilstand til en anden) og substans som kommer af substantia som betyder væsen. Ordet betyder 'væsensforvandling' eller 'substansforvandling' (Politikens fremmedordbog) Her skal ordet forstås i forbindelse med hvordan brødet og vinen forvandles under messen.

de sig om elementerne (brød og vin) i eukaristien. De havde modsatrettede opfattelser og var de første der havde direkte kontroverser om emnet. Disse kontroverser blev efterhånden til magtkampe og det tvang med tiden kirken til at få præciseret sin dogmatik på området. Kirken udviklede sig til at mene at ensretning var nødvendig, og anderledes tænkende blev anklaget for kætteri eller dømt som kættere. Det gik især hårdt ud over dem der holdt på den gnostiske eller esoteriske forståelse af kristendommen.

Radbertus var den første der beskrev elementerne som løsrevet fra resten af liturgien, så de ikke længere kun var en del af en hellig handling men hellige objekter i sig selv på alteret. Og denne opfattelse er bevaret helt til i dag i den katolske kirke og i LKK. Radbertus var inspireret af Ambrosius og insisterede på, at fordi Gud vil det, er brød og vin efter konsekrationen intet andet end Kristi fysiske kød og blod. Det samme kød og blod som blev født opstod altså på en eller anden måde med hans konkrete jordiske krop, som også er Guddommelig. Radbertus tog det meget bogstaveligt med det fysiske nærvær, som Ambrosius også gjorde. De mente begge at brød

og vin forvandles til både Kristi historiske og hans eukaristiske krop. For Radbertus var de identiske. Han skelnede ikke mellem åndeligt og fysisk. Det var det samme for ham. Og så alligevel mente han, at forvandlingen var et mysterium. Han var dog tilbageholdende med at være for konkret, for ikke at blive anklaget for kannibalisme. Han sagde, at brød og vin er brød og vin indtil præsten har udtalt konsekrationens ordene, hvor brødet og vinen så bliver ”tilintetgjort” (annihilation), samtidig med at de stadigvæk fremstår som brød og vin. Elementerne skjuler den sandhed, at det nu er Kristi legeme og blod, der ligger på alteret. Han tenderer i sin tankegang mod Augustins tanker om signum (tegnet, der er det synlige brød og vin på alteret) og res (det tegnet viser hen til, Kristi legeme og blod). Han forsøger at kombinere Ambrosius’ realisme og Augustins sakramentalisme. Han bruger ikke metafysik i sin beskrivelse, som det senere bruges til forklaring af begrebet transsubstantiation.

Radbertus havde en opponent i sin medbroder og elev Ratramnus, der var imod den meget stærke materialisme. Begge var disciple af Augustin og troede på Kristi realpræsens. Men Ratramnus var imod at realpræsens skulle tolkes som Kristi rå kød og dryppende blod. Ratramnus troede på, at Kristus ikke

var fysisk men åndeligt og sakramentalt tilstede. Han benægtede, at Kristi historiske og eukaristiske krop var identiske, som Radbertus gjorde. For Ratramnus ville denne identitet betyde, at selve sakramentet/mysteriet blev ødelagt, når signum (tegnet) forsvinder i res (det det viser hen til). For ham var der ikke sammenfald mellem de to. Elementerne var for ham mere end kød og dryppende blod. Det var et mysterium, hvor elementerne efter indstiftelsesordene var én ting for sanserne (brød og vin) men noget andet for troens øjne, nemlig Kristi legeme og blod. For ham skjulte elementerne et mysterium, som kun troen kunne afgøre. Den afgørende forskel på holdningen hos de to var altså forholdet mellem tegnet og det, det betegner, det vil sige mellem de to ’kroppe’, den historiske og den eukaristiske, om brødet og vinen forsvinder eller ej, om signum forsvinder i res. De var enige om realpræsens, men Ratramnus troede kun på en symbolsk dvs. en manglende egentlig forvandling, og Radbertus kun på den materielle fysiske konkrete forvandling.

Berengar og Lanfranc

Konflikten blev 200 år senere videreført af Berengar og Lanfranc. I stedet for at diskussionerne om realpræsens kun skulle dreje sig om enten det symbolske eller det fysiske, blev nu filosofiske overvejelser tilføjet til diskussionen i spørgsmålet om signum og res. Dog var de filosofiske overvejelser ikke så detaljerede og præcise som senere hos Thomas Aquinas i 1200-tallet.

Kirken lagde på det tidspunkt i 1100-tallet vægt på Radbertus' realistisk fysiske tolkning, og Berengar, hvis synspunkt 200 år efter Radbertus lignede det Ratramnus havde, blev dømt som hæretiker² for sine synspunkter med sin symbolske tolkning. Berengar provokerede nemlig kirken. Med sin provokation tvang han så at sige kirken til, med tiden at præcisere sin teologi om realpræsens, så den efterhånden kom til at formulere en mere præcis fortolkning af, hvordan brød og vin forvandles til Kristi legeme og blod. Filosofisk mente Berengar nemlig, at det var fuldstændig ulogisk og mod naturen, at en fysisk ting, nemlig brødet og vinen, kunne ændres til noget helt andet, nemlig Kristi legeme og blod. Altså mente han, at forvandlingen af brød og vin kun

² **Hæretiker** – person som i sin religiøse overbevisning eller praksis bevidst går imod den officielle tros lære, især den katolske

resulterer i sakramentale tegn, som for ham var symbolske. Det er fordi han mente at Kristus, der er på Faderens højre side efter himmelfarten, ikke kan være to steder på én gang. Det ville være i modsætning til både fornuft og tro mente han. Han insisterede også på at både substans og udseende i brød og vin efter konsekrationen ville blive bevaret. Han mente at en ting ikke kan bevare sit udseende uden sin substans. Tegnet bliver til en usynlig åndelig realitet, et sakramente, som er Kristi legeme og blod. Det er realpræsens uden at den er fysisk, altså havde han som Ratramnus en symbolsk opfattelse af hvad realpræsens er, altså sker der ifølge ham ingen forvandling.

Lanfranc reagerede på Berengar (som Radbertus på Ratramnus 200 år tidligere), idet han forsvarede kirkens holdning til realpræsens ved substantiel forvandling. Han benægtede Berengars filosofi om naturen, idet han fremhævede, at Gud i sin almagt kan forvandle substantielt, så der er forskel på det ydre og den indre skjulte sandhed. Substansen af brød og vin mente han bliver mirakuløst forvandlet til substansen af Herrens legeme og blod, selv om elementerne stadig i det synlige er brød og vin. Han var den første der talte om en ny form for væren under brødets og vinen's fysiske tilsynskomst. Det var transsubstantiation Lanfranc

talte om, dog uden den fulde metafysiske forklaring på substans og accidenser. Det lykkedes ham at adskille essensen af Kristi legeme og blod fra brød og vins ydre fysiske form, så de kunne eksistere samtidigt. Det Thomas senere kaldte substans og accidenserne.

Berengar udtrykte, at det Lanfranc mente var mod naturen og troen. Han mente at sakramentet ville blive destrueret, hvis substansen blev forvandlet, fordi signum og res må være adskilt, da Kristus er i himlen, og dermed ikke også kunne være i brød og vin. Lanfranc mente derimod at sakramentet ville blive destrueret hvis substansen ikke blev forvandlet, fordi Gud mirakuløst ønsker at være begge steder, nemlig på alteret i sin substans og i himlen med sin historiske krop.

Man kunne overveje, om ikke problemet for alle fire (både dem i 900-tallet og dem i 1100-tallet) var, at den gnostisk/esoteriske forståelse af mennesket var blevet glemt. Kirken havde udraderet det skånselsløst. Kirken kunne kun se mennesket som en udelelig enhed.

Den logiske og dybere spirituelle forklaring på mennesket, som gnostikerne eller esoterikerne havde, hvor mennesket består af to grundelementer (en personlig lavere og en højere åndelig del) var ikke eller meget vanskeligt tilgængeligt og kunne derfor i praksis ikke bruges undtagen i det ubevidste eller gennem dybere åndelig erkendelse. Men det kunne i så fald kun være i det skjulte og har sikkert ofte været uden for den vågne bevidsthed hos de fleste om, hvor inspirationen kom fra. Kirken havde nemlig forkæret gnostikerne og gjort et meget grundigt arbejde med at brænde de gnostiske eller esoteriske skrifter. Derfor blev den gnostiske eller esoteriske måde at tænke på henvist til det skjulte. Men den dybeste sandhed er stærkere end alle forbud og uvidenhed og skal nok finde vej til menneskeheden før eller senere.

Kirken 'glemte' den dybere og mere mystiske og mere logiske forklaring på forvandlingen. Den dybere sandhed blev opslugt af stivnede former, magt og uvidenhed. Forklaringen på transsubstantiation blev dog alligevel god med stærke antydninger af den dybere sandhed. Så transsubstantiation blev efter esoterisk synspunkt en relativt god filosofisk forklaringsmodel og var og er det nærmeste man kunne og kan komme den dybere sandhed. Det

havde Lanfranc opsporet højst sand-synligt indefra sin egen indre måske ubevidste erkendelse og ligeså Thomas Aquinas senere. Under alle omstændigheder havde og har sakramentet en umådelig kraft fra det Guddommelige nærvær der substantielt er til stede efter konsekrationens ordene hvor transsubstantiationen finder sted.

Transsubstantiationslæren bliver vedtaget

Ved det fjerde Laterankoncil i 1215 blev transsubstantiationslæren vedtaget som dogme. Det betød at transsubstantiationslæren nu var en del af kirkens tro, nemlig at Kristi realpræsens betød at brød og vin ved Guddommelig kraft blev forvandlet til Kristi legeme og blod. Dette koncil var en reaktion mod kætterske holdninger i kirken og således også imod Berengars opfattelse af at 'forvandlingen' ikke skete men at realpræsens skulle forstås symbolsk. Det blev Thomas Aquinas der videreudviklede begrebet transsubstantiation, så det fik en filosofisk udbygget forklaring af hvad transsubstantiation betød.

Thomas Aquinas og transsubstantiation

Thomas Aquinas blev født i 1225 og blev dominikaner og underviste i Paris og Rom. Han var og er frem til i dag med sit store værk *Summa Theologiæ* fra 1274 en af den katolske kirkes største kirkelærere, og Thomas er den der bedst har beskrevet det som den katolske kirke helt op til i dag har forstået ved realpræsens ved hjælp af transsubstantiation. Diskussionerne før og efter Thomas Aquinas om, hvordan realpræsens skal forstås har været årsagen til at kirken på fjerde Laterankoncil og senere Tridentinerkoncilet har været nødt til at præcisere transsubstantiation som et dogme. I modsætning til dem der kom før har Thomas Aquinas udviklet og beskrevet transsubstantiation ret klart og præcist.

Hele substansen til hele substansen

Thomas fandt frem til at præcisere at det er hele substansen i elementerne der forvandles til hele substansen af Kristi legeme og blod. Det er ikke en naturlig men en substantiel forandring, og det sker ved Guds kraft og kaldes transsubstantiation. Thomas mente, at acciden-serne brød og vin (signum) er der samtidig med, at deres substans er forvandlet (res). Thomas lænede sig op af Augustins lære om, hvad et sa-

kramente er, hvilket betyder at der i et sakramente skal være signum og res til stede. Tegnet (signum) var for Thomas noget sanserne oplevede, hvor igennem der opstod en højere viden om noget, der gik ud over menneskelig viden og sanser. Det er igennem denne højere realitet i sakramentet, at mennesket bliver heliggjort, mente Thomas.

Thomas brugte Aristoteles' filosofi

En af de ideer som Thomas brugte i sin forklaring af transsubstantiation var den aristoteliske filosofi, hvor Aristoteles fremførte sin teori om accidenser og substans i alting.

Ifølge Aristoteles er substans det der har uafhængig væren, til forskel fra accidens som er en eller anden egenskab ved substansen altså noget ydre. Denne definition er rent formel, begrebsindholdet er afhængigt af sammenhængen. Under indflydelse af Aristoteles forstod Thomas Aquinas substans som grundlaget for alt andet værende, dvs. naturen eller essensen af en eksisterende ting.

Thomas overførte det til sakramentet på alteret, hvor han nævnte at det er substansen i brød og vin der forvandles til substansen af Kristi legeme og blod, hvor accidenserne ikke forandrer sig. Det dilemma han prøvede at forklare var, hvordan accidenser og substans kunne skilles ad. Thomas mente, at Gud kan suspendere for den naturlige lov og sørge for den substantielle forvandling. For den menneskelige logik og måske også ifølge Aristoteles hang det ikke sammen. Thomas mente at for Gud er alt muligt i hans almagt og kraft. I tiden efter Thomas har flere netop kritiseret Thomas for at vende Aristoteles' filosofi på hovedet. Det var blandt andet det Luthers senere kritik af transsubstantiationslæren gik på, hvor han mente at kirken misbrugte og vendte Aristoteles på hovedet så det ifølge Thomas bliver den for Aristoteles uforanderlige substans der forvandles. Det kan ikke passe mener Luther. Det er misbrug af Aristoteles mente han.

Hvis de havde haft adgang til den gnostiske eller esoteriske, mere logiske forståelse ville de have undgået problemet om noget ikke naturligt. For gnostikerne eller esoterikerne er det en naturlov at mennesket og alting i øvrigt består af en konkret fysisk/personlig lavere del og den højere åndelige. Det gælder også brødet og vinen på alteret. Den

højere del kan ifølge gnostikerne eller esoterikerne derfor bevæge sig frit i forhold til den lavere og kan forvandles fra almindelige tings højere del til Gud selv. Den højere del af brød og vin forvandles til Kristi legeme og blod (dvs. konkret og substantielt til hans Guddommelige væren). Det er noget i retning af den måde LKK forstår forvandlingen.

Den substantielle forvandling, hvor brødets substans ikke længere er til stede, er ifølge Thomas den eneste og den mest logiske forklaring på realpræsens, og det er det også for esoterikeren. Forskellen er bare at for esoterikeren er det en guddommelig, men også naturlig proces, dvs. på et højere guddommeligt plan og dermed også et mysterium. På Thomas' spørgsmål om accidenser og substans kan skilles ad, det vil sige, om det er muligt at accidenserne bliver tilbage når substansen forsvinder og bliver til noget andet, svarer Thomas i Summa, at det er indlysende for vore sanser, at brød og vin bliver tilbage, og at det har Gud i sin visdom sørget for. For esoterikerne er det ikke en unaturlig adskillelse men en højere naturlov. Thomas skriver videre, at mennesker ikke har for vane at indtage menneskeligt kød og blod og at Gud derfor har givet os noget, som mennesker almindeligvis bruger, nemlig brød og vin, under hvilket vi så indtager

Kristi legeme og blod. Det gør han som forklaring på hvorfor det ikke er kannibalisme, hvilket nogle på den tid var bange for.

Det lykkedes for Thomas at komme forbi det forklaringsproblem, som Radbertus og Radtrammus sloges med vedrørende spørgsmålet om realpræsens, nemlig hvordan Kristus kan være i himlen på Faderens højre side og samtidigt være substantielt til stede i brød og vin. Det er en forklaring på, hvorfor signum ikke forsvinder i res. Det vil sige, at signum og res er samtidigt til stede i den måde, Thomas forklarer det, fordi substansen af Kristi legeme og blod er Guddommelig og kan være alle steder på én gang og samtidigt lade Kristi ophøjede fysiske legeme forblive i himlen. Det er også derfor, at han mener, at det er den mest logiske forklaring på realpræsens, der for Thomas var Kristi substantielle præsens i brød og vin. Thomas har med sin teori højst sandsynligt været inspireret af en højere sandhed men når ikke helt i mål.

Forvandlingen er under alle omstændigheder et mysterium som ikke kan forklares fuldstændigt men kun gennem billeder og forsøg på en logisk forklaring. Så end ikke den esoteriske forklaring er fuldstændig. Vi kan ikke kigge Gud i kortene, som Luther ganske rigtigt også siger mange år senere.

Fordi Thomas i kirkens øjne forklarede det så logisk, og fordi det i en vis grad løste problemet med at forklare, hvordan Kristus kunne være til stede i eukaristien samtidigt med, at han var fysisk til stede i himlen ved sin Faders højre side, begyndte Kirken at se realpræsens sådan, som Thomas forklarede det. Thomas var desuden med til at forsøge gennem logik at forklare for eksempel Guds uendelighed og almagt ved hjælp af filosofi, og i dette tilfælde særligt Aristoteles' filosofi.

Transsubstantiation indtil reformationen.

Ved middelalderens slutning havde kirken fuldt ud godkendt transsubstantiationslæren, der i kirken helt havde vundet over andre teologiske forklaringer på realpræsens. Kirken gik både imod en alt for primitiv fysisk forståelse af realpræsens og en ren symbolsk. Kirken havde bestemt, at realpræsens var lig med transsubstantiation. Det betød også, at kirken troede på forvandlingen som et rent mirakel. Det betyder at tendensen til at forveksle trans-

substantiation med materialisme stadig var til stede, og nogle mente at transsubstantiation var spekulativ filosofi.

Kirkens officielle doktrin om transsubstantiationslæren var ikke desto mindre inspireret af Thomas Aquinas' præcise beskrivelse og holdt fra fjerde Laterankoncil og helt til det sekstende århundrede. I slutningen af den periode og derefter kom nogle kritikere, der havde nogle af de samme kritikpunkter af transsubstantiationslæren som andre tidligere havde, og det er dem jeg vil skrive om i det næste afsnit af denne artikelserie.

Jeg vil der fortælle om Luthers kritik og hvad hans holdning var til transsubstantiation, samt hvordan transsubstantiationslæren fortsatte at være den katolske kirkes teologi og hvordan det ændrede sig før og efter andet vaticanerkoncil i 1964. Ikke mindst at den katolske kirke til trods for al sin magttilbøjelighed og snæversynethed har bevaret den mystiske forståelse af alterets sakramente, og at dets sakramentale kraft og velsignelse derfor er blevet bevaret op til i dag, og videreført det til LKK uden at ville det. Og det er en fantastisk gave som LKK egentlig kan takke den romerskkatolske kirke for, selv om vi ikke har samme teologi.

(fortsættes i et senere nummer)

Prædiken til påskeugen 2017

Af Lise Ollendorff

Vi er nu nået til påskeugen hvor påskemysteriet fejres. Påskemysteriet starter med palmesøndag med indtoget i Jerusalem og slutter med opstandelsen påskesøndag. Hele dette store mysterium markerer og er årsagen til kulminationen på den udviklingsvej, vi alle skal igennem i vort indre.

Påskeugen til og med påskelørdag kaldes også den stille uge, fordi mange kristne i historiens løb har tilbragt denne uge i stilhed for at deltage i eller mindes Kristus på hans vej til fuldendelsen af sit virke, bevidst eller ubevidst i erkendelse af, at det også foregår inde i dem selv i deres egen åndelige udvikling. Fastetiden kulminerer med, at Vor Herre kommer til Jerusalem for at fuldbyrde sin opgave for os alle på jorden med sit sejrige indtog i Jerusalem. Siden indstiftede Han nadveren skærtorsdag, derefter gennemgik Han sin lidelse og død langfredag og ikke mindst opstod Han påskedag.

Påskemysteriet reflekterer kulminationen på den hårde prøvelses-tid og forberedelsestid i os, med den ultimative prøve, nemlig døden, som sit klimaks. Det kan tolkes som følger: Personligheden kæmper for sin egen overlevelse, hvor stoltheden over egne bedrifter dominerer. Ind-

toget i Jerusalem, hvor Herren bliver hyldet og set op til for alt det gode, han har gjort, kan symbolsk forstås som personligheden, der har opnået perfektion eller tæt på og nu nyder sin popularitet. Fristelsen for personligheden til egen indre stolthed og ønske om at overleve sammen med egne bedrifter lurer. Men personligheden kan ikke eksistere alene. Den er ikke noget i sig selv. Den er blot et redskab. Så dens stolthed er egentligt et falsum, også kaldet hovmod. Den guddommelige del af mennesket, dvs. Kristus i os, er centrum, og uden Ham (guddomsgnisten) har personligheden ingen eksistens, Gud alene æren. Det er alene på grund af denne Guddommelige del af mennesket, at udviklingen overhovedet kan finde sted og er kommet så langt. Derfor må personligheden bøje sig i ydmyghed for Gud. Udviklingen foregår i personligheden men drives kun frem af den Guddommelige indflydelse i vort inderste og ikke ved personlighedens egen kraft. Derfor siger mange helgener: ”I mig selv er jeg intet, kun Kristus er”. Det er det ydmyghed vil sige. Ydmygheden er erkendelsen af denne virkelighed, og det er værd at tænke over, for ydmyghed er ikke at nedgøre sig selv!! Det er erkendelsen af at det er mit ægte jeg i Kristus der er det sande

jeg, og ikke personligheden.

Vor identitet er dybest set udelukkende det Guddommelige, derfor må den lavere del, der kan siges at være skabt af den Guddommelige del, underordne sig, dvs. vi er skabt af Gud, i Hans billede, som er den guddommelige del i os. (Jvf. skabelsesberetningen). Personlighedens udvikling bliver fuldbyrdet af Gud via guddomsgnisten og derfor må personlighedens stolthed over egne bedrifter dø, for at den Guddommelige del, som er Guds billede og som er vort egentlige jeg og en del af Gud, kan få det fulde overtag. Paulus siger: Jeg i mig selv er ingenting. Det er ikke mig der lever, men Kristus der lever i mig. Så Paulus vil gerne dø for Kristi skyld, fordi han intuitivt ved at hans lille jeg ikke har nogen reel eksistens, men kun Kristus i hans indre. Theresa af Avila, en af de meget store helgener, siger også at "Kun Kristus er, alt andet er intet". Og Prædikeren i Det Gamle Testamente siger: "Alt er tomhed, alt er tomhed". Med andre ord: Kun Gud er virkelig. Det er derfor kun ved at give helt slip på 'sig selv' at Kristus kan få plads, og det er det vor åndelige udvikling går ud på og først sker fuldstændigt vor personlige langfredag.

Lysset, der fødes i vore hjerter julenat og som vil vokse i det hårde arbejde med os selv i livets faste-

tid med Guds hjælp, vil lyse stærkt ved indtoget palmesøndag, men det vil ikke være pga. personligheden!! Den er kun redskabet. Det er det indre Guddommelige der lyser. Og det lys kan først få sit ægte og fulde udtryk efter personlighedens død langfredag og den guddommelige dels opstandelse påskedag. Først da kan den ægte del af os, som er lig Kristus, opstå og komme til sin fulde ret. Først da er al ufuldkommenhed rensset bort og kommer aldrig tilbage. Det er derfor der står skrevet at vi skal dø for at leve.

Man kan forstå Kristi mystiske opstandelse som årsagen til menneskets opstigning til sit højere åndelige selv i sit eget opstandelseslegeme, hvor vi så at sige bliver en ny frelst skabning. Frelsen betyder døden fra den begrænsede, ufuldkomne personlighed til vort egentlige guddommelige jeg, der er ét med Kristus, og vi bliver en del af Kristi mystiske legeme. "I mig selv kan jeg intet, men i Kristus kan jeg alt, for Han giver mig kraft". (Paulus)

Hele vort livs udvikling er en løvelse i at slippe taget helt og dø fra vort lille, stolte jeg og lade vor egentlige identitet komme frem og blive en hel og bevidst del af Kristi mystiske legeme. Det er det man forstår som forening med Kristus i Hans lidelse og død. Og det fører til livet ved opstandelsen.

Nyheder og program

juni – september

Maria Magdalene Kirke, Nordsjælland

Hansensvej 10, 1.tv., 3400 Hillerød

Konto: 8411 4171939

Nyheder

Rosenkransen

Som noget nyt vil vi i Maria Magdalese kirke prøve at danne en Rosenkransgruppe, hvor vi bruger den esoteriske eller 7-leddede rosenkrans, som udgangspunkt for det vi laver.

Den er tidligere blevet brugt i LKK, men det er længe siden, så vi skal vække en gammel energi, idet Tom Degenars, tidligere Præsiderende biskop, og Birgit i en periode arbejdede meget tæt sammen om det feminine i kirken. En af de ting der blev arbejdet med, var en udvikling af nogle af bønnerne til rosenkransen.

Rosenkransen kan både bruges som en meditationsform og en forbøn og endda samtidig, da man kan beslutte at tilegne en bønneserie til noget bestemt.

Den rosenkrans vi arbejder med er 7-leddet, og ikke som den almindeligt kendte rosenkrans, der har 5 led.

Planen er at vi starter med en lille velsignelsestjeneste: Visdomsmeditation, Rafaelstjeneste, Rosenkransen og Det reservede Sakramente, for dem der gerne vil modtage det.

Og måske lidt om emner der relaterer til det vi laver – bøn – meditation – det hellige 7-tal mm-

Derefter vil der være kaffe/the og et stykke brød eller kage, hvorefter vi vil samtale om det vi arbejder med.

Gruppen vil være åben og man kan deltage i det omfang man har lyst, og tid og plads i sit liv. Man binder sig ikke til noget.

Tidspunkt og dag ligger endnu ikke helt fast, men planen er at det vil blive en tilbagevendende begivenhed med 14 dag mellemrum på en hverdag eftermiddag.

Der vil være udgifter i forbindelse med Dette arbejde. Dels i form af et engangsbeløb til anskaffelse af Rosenkransen, og nogle små udgifter til lys og materialer, de er endnu ikke fastlagt, men det vil være så

alle kan være med. Ligeledes vil the/kaffe – kage koste 25 kr.

Vi holder formøde på Wesak
d. 10. maj kl. 14 – ca. 16.30

Om formødet

Vi vil starte eftermiddagen med en Rafaelstjeneste og det Reserverede Sakramente, som alle selvfølgelig kan modtage, for at skabe et fællesskab med den åndelige Kristus i os og et spirituel fællesskab os imellem. Det gør det lettere at arbejde med det vi planlægger at sætte i gang.

Birgit fortæller lidt mere om planen for det arbejde, der ligger i/sammen med Rosenkransen og grunden til de tjenester der sammen med Rosenkransen er valgt.

Formødet handler også om hvordan man kan anskaffe sig en rosenkrans, idet den enten kan købes eller man kan lave en selv. Og hvis man vælger at lave den selv, vil der kunne aftales møde/r så vi kan lave dem sammen. Det vil være både hyggeligere og lettere, da man så kan hjælpe hinanden.

Tjenesteliste

Efter tjenesterne serveres der kaffe/the og suppe til en pris af 30 kr.

Sønd. d. 7. maj, kl. 11.00

3. søndag efter påske

Visdomsmeditation og sangmesse.
Farve: hvid.

Sønd. d. 4. juni, kl. 11.00

Pinsedag

Visdomsmeditation og sangmesse.
Farve: rød.

Sønd. d. 2. juli, kl. 11.00

Marias besøgelse

Visdomsmeditation og sangmesse.
Farve: hvid.

Sønd. d. 27. august, kl. 11.00

10. søndag efter Trinitatis

Visdomsmeditation og sangmesse.
Farve: grøn. Motto: dømmekraft

Sønd. d. 24. september, kl. 11.00

15 søndag efter Trinitatis

Visdomsmeditation og sangmesse.
Farve: rød. Motto: det eviges virkelighed. En dag viet Helligånden

Helligånds Oratorium, København

c/o Simone Andersen, Brumleby 103, 2100 København Ø

Konto: 8411 4091013

Tjenesteliste

Sønd. d. 11. juni, kl. 11.00

Trinitatis søndag

Mariaandagt, helbredelsestjeneste og messe. Farve: hvid

Sønd. d. 13. august, kl. 11.00

9. søndag efter Trinitatis

Mariaandagt, helbredelsestjeneste og messe. Farve: grøn. Motto: tillid

Sønd. d. 10. september, kl. 11.00

Søndag i festugen for Marias fødsel

Mariaandagt, helbredelsestjeneste og messe. Farve: hvid.

Sønd. d. 8. oktober, kl. 11.00

17. søndag efter Trinitatis

Mariaandagt, helbredelsestjeneste og messe. Farve: grøn. Motto: åndelig udvikling

Progressing Soul

For 10 år siden havde vi den første præsteordination i Danmark af en kvinde. Til denne anledning komponerede Frederik Magle et orgelstykke til liberal katolsk kirke, **Progressing Soul**. Dette stykke har siden været brugt til præsteordinationer i en række europæiske lande, senest i Bonn i april i år. Sidste sommer har komponisten arbejdet videre med stykket, og bl.a. lagt et symfoniorkester ind over. Musikken angiver en sjæl som higer mod noget højere, men fortsat er bundet til et jordisk plan. I den midterste del af stykket lykkes dette løft, og mod slutningen "sender" denne sjæl fra sit ophøjede niveau sin energi ned mod jorden.

Det er Frederik Magles ønske, at denne musik spredes så meget som muligt, der er derfor mulighed for at købe den gennem LKK. **En cd med stykket koster 75 kr + porto 16 kr.**

Beløbet går ubeskåret til LKK og kan indbetales på **konto 8411 4094608**.

Sankt Gabriels Kirke, Aarhus

Lysets Hus, Posthussmøgen 11C, 8000 Aarhus C

Konto: 1551 2377195

Der er efter tjenesterne mulighed for et let vegetarmåltid og kaffe/te med kage for kun 30 kr. Herunder er der også mulighed for at stille spørgsmål til messen og kirken som helhed.

Tjenesteliste

Sønd. d. 4. juni, kl. 11.00
Pinsedag
Sangmesse. Farve: rød

Sønd. d. 3. september, kl. 11.00
12. søndag efter Trinitatis

Helbredelsestjeneste og messe. Farve: grøn. Motto: Selvpofrelse

Sønd. d. 1. oktober, kl. 11.00
Søndag i festugen for Sankt Michael og alle engle

Sangmesse. Farve: hvid

Biskop CW Leadbeaters Oratorium

Egegårdsparken 5, 4000 Roskilde

Alle er velkommen, men da kirkerummet har et begrænset antal pladser, bedes deltagelse i tjenesterne meldt senest dagen i forvejen på tlf/sms 2874 1721 eller mail

kenneth@lkk-dk.dk.

Tjenesteliste

Sønd. d. 18. juni, kl. 10.30
Søndag i festugen for Corpus Christi
Sangmesse. Farve: hvid

Sønd. d. 16. juli, kl. 10.30
Søndag i festugen for Sankt Knud
Sangmesse. Farve: rød.

Sønd. d. 13. august, kl. 10.30
9. søndag efter Trinitatis
Sangmesse. Farve: grøn. Motto: Tilid

Sønd. d. 10. september er afløst da kirken med præstegården flytter d. 1. september

CW Leadbeaters hovedværk

Videnskaben om sakramenterne

er udkommet på dansk

køb den i din lokale menighed

CW Leadbeaters bog Videnskaben om Sakramenterne er udkommet på dansk i bogform. Den er blevet til i et samarbejde mellem udgiveren Else Marie Post og liberal katolsk kirke og udkommet på forlaget Books on Demand.

Bogen er en videnskabelig undersøgelse af den effekt gudstjenesterne har på de indre planer. Den indeholder en beskrivelse af den revision af den gamle tjenesteform, Leadbeater og Wedgwood gennemførte i kraft af grundig teologisk forståelse og med hjælp af clairvoyancens nådegave. Bogen indeholder gengivelser af den gradvise opbygning af den åndelige bygning, som rejser sig un-

der messen. Samtidig er bogen også et dybt kig ned i den særlige esoteriske kristendom, som er liberal katolsk kirkes særlige kendetegn. Det bevidste samarbejde med englenerne bliver beskrevet indgående, og kirkens brug af de syv stråler med tilhørende juveler forklares omhyggeligt.

Videnskaben om sakramenterne kan læses som en indføring ind i en fantastisk verden af ceremoniel, kristen, hvid magi og er et lækkert og nyttigt opslagsværk for den som er interesseret i den liberalkatolske niche i religionernes verden.

Ved køb i LKK koster den 320 kr.